

Sygn. akt II Cz 104/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO M. Lechowska

Sędziowie: SSO J. Jakubowska

SSO W. Damaszkowski/spr./

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2014 r. w Jeleniej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika G. C., J. Z. i W. Z.

z udziałem wierzyciela (...) Bank S.A. w W.

na czynności komornika

na skutek zażalenia dłużników

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lubaniu

z dnia 7 grudnia 2013 r. sygn. akt I Co 763/13

p o s t a n a w i a:

zażalenie oddalić

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Lubaniu oddalił skargę dłużników G. C., J. Z. i W. Z. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lubaniu S. K. z dnia 7.10.2013 roku w sprawie egzekucyjnej Km 1539/10, w którym ustalono koszty postępowania egzekucyjnego w wysokości 31.288,40 zł. Na koszty te składały się: opłata stosunkowa obliczona na podstawie art. 49 ust 1 ustawy o ksie - 800 zł; opłata stosunkowa obliczona na podstawie art. 49 ust 2 ustawy o ksie - 27167,10 zł; opłaty stałe 2716,70 zł i wydatki gotówkowe 604,60 zł. Nie pokrytymi opłatami w wysokości 29.127,56 zł komornik obciążył dłużników.

Sąd Rejonowy ustalił, że komornik prowadzi postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1539/10 od września 2010 roku. W jego trakcie organ egzekucyjny dokonał szeregu czynności między innymi zajęcia świadczeń emerytalno – rentowych dłużniczki, wiarytelności z rachunków bankowych i w Urzędzie Skarbowym, poszukiwał majątku dłużników. Ponadto w październiku 2010 roku wszczęta została egzekucja z nieruchomości. W dniu 23 listopada 2010 roku postępowanie zostało zawieszona na wniosek wierzyciela a postanowieniem z dnia 7 października 2013 roku podlegało umorzeniu na podstawie art. 823 kpc gdyż wierzyciel w ciągu roku nie zażądał podjęcia egzekucji.

W tak ustalonych okolicznościach sąd pierwszej instancji wskazał, że na podstawie art. 770 kpc dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty egzekucji. Organ egzekucyjny był uprawniony na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji do pobrania opłaty w wysokości 15% wyegzekwowanego świadczenia co w

niniejszej sprawie stanowiło 800 zł. Ponadto na mocy art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w przypadku umorzenia egzekucji na podstawie art. 823 kpc komornik może pobrać opłatę w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania co od kwoty 594029,15 zł wynosiło 27.167,10 zł. Oceniając ustalenie wysokości kosztów egzekucyjnych również w zakresie opłat stałych i wydatków za prawidłowe Sąd Rejonowy skargę jako nieuzasadnioną oddalił.

Zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego złożyli dłużnicy wnosząc o jego uchylenie w zakresie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji zarzucając sądowi:

1.obrazę przepisów prawa materialnego tj.

a/ art.49 ust.2 ustawy o komornikach sądowych poprzez jego zastosowanie, mimo iż przepis ten został uznany za niezgodny z Konstytucją i jako taki utracił moc obowiązującą;

b/ art.190 ust.1 i 3 Konstytucji poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że wydanie orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny nie powoduje utraty mocy prawnej przez przepis, który został uznany za niezgodny z konstytucją gdy tymczasem stwierdzenie niekonstytucyjności danej normy powoduje utratę mocy obowiązującej i eliminację przepisu z systemu;

2.błędne ustalenie stanu faktycznego niniejszej sprawy poprzez przyjęcie, że na dzień umorzenia postępowania egzekucyjnego zadłużenie dłużników wobec wierzyciela wynosiło kwotę 594.029,15 zł gdy tymczasem dokonali sukcesywnej spłaty zadłużenia bezpośrednio do rąk wierzyciela,

Skarżący podnieśli, że po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 roku w sprawie P 13/11 komornik nie jest uprawniony do pobrania opłaty na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Ponadto skarżący zarzucili, że wysokość niewyegzekwowanego świadczenia nie wynosi 594.029,15 zł, ponieważ dłużnicy dobrowolnie zapłacili część należności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużników zasługuje na uwzględnienie.

Powołany przez skarżących wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 roku P 13/11 wskazywał, że art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji przez to, że w każdym wypadku umorzenia na podstawie art. 823 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego zawieszono wcześniej postępowania egzekucyjnego przewiduje pobieranie od dłużnika opłaty stosunkowej w wysokości nie niższej niż 1/10 wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności trybunał wskazywał, że ustawodawca powinien w szerszym zakresie niż tylko formalnie rozumiana podstawa umorzenia postępowania uwzględnić okoliczności, które spowodowały złożenie wniosku lub umorzenie postępowania z urzędu. Chodziło zwłaszcza o sytuacje gdy umorzenie postępowania następowało w związku z pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności z innych przyczyn niż spełnienie świadczenia.

W związku z powyższym ustawą z dnia 8 listopada 2013 roku o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z dnia 11 grudnia 2013 r.) art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji otrzymał brzmienie:

"2. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o

wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.";

Dodano ponadto ust. 2a w brzmieniu : Przepisu ust. 2 nie stosuje się jeżeli dłużnik wykaże, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2b. Jeżeli wykazanie okoliczności, o których mowa w ust. 2a, nie było możliwe przed prawomocnym zakończeniem postępowania egzekucyjnego, dłużnik może złożyć wniosek o uchylenie postanowienia, o którym mowa w ust. 3, a w przypadku pobrania opłaty - także o jej zwrot. W tym przypadku dłużnik obowiązany jest wykazać, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2c. Wniosek, o którym mowa w ust. 2b, wnosi się do komornika w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od daty uprawomocnienia się orzeczenia wywołującego skutki, o których mowa w ust. 2a, albo od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego utratę mocy przez orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności."

W dacie orzekania przez komornika Sądowego o kosztach postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1539/10 obowiązujący art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wskazywał, że w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostającego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/10 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Powołany przez skarżącego wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie powodował zatem całkowitej utraty mocy obowiązującej przepisu art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. W niniejszej sprawie umorzenie egzekucji nie nastąpiło w związku z faktem, że orzeczenie będące podstawą egzekucji zostało uchylone bądź tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z innych przyczyn niż zaspokojenie świadczenia. Wierzyciel w trakcie egzekucji wniósł o jej zawieszenie bez wskazania przyczyny i wraz z upływem czasu postępowanie z mocy prawa podlegało umorzeniu. Dłużnicy nie wykazali również aby ich zadłużenie wobec wierzyciela było inne niż wskazane przez komornika. Ponadto Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29.10.2009 roku III CZP 82/09 (OSNIC 2010/5/67) wskazał, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela po zawiadomieniu dłużnika o wszczęciu egzekucji, od świadczenia spełnionego przez dłużnika bezpośrednio wierzycielowi komornik pobiera opłatę określoną w art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29.08.1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji a zatem w wysokości 5% kwoty przekazanej przez dłużnika wierzycielowi.

Z tych względów zażalenie jako bezzasadne na podstawie przepisów art.385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art.13 § 2 k.p.c. podlegało oddaleniu.